

Charakterystyka wymogów kwalifikacyjnych, procesów nominacji, liczebności i wynagradzania członków rad nadzorczych
w spółkach z udziałem państwa w wybranych krajach UE^{a)}

Kryterium	Kraje					
	Bułgaria	Czechy	Dania	Niderlandy	Litwa	Łotwa
Niezależni członkowie rad nadzorczych (rad dyrektorów, organów kontrolnych spółek)*	Niezależni członkowie organów kontrolnych: - muszą stanowić od 1/3 do 1/2 wszystkich członków; nie mogą być pracownikami przedsiębiorstwa publicznego, udziałowcami/partnerami w tym samym przedsiębiorstwie, osobami, które osobiście lub za pośrednictwem osób powiązanych utrzymują stosunki handlowe z przedsiębiorstwem publicznym; - przedstawiciele państwa w organach kontrolnych nie mogą być członkami niezależnymi	Nie wyodrębniono w regulacjach powoływania członków określanych formalnie jako niezależni ale osoba nominowana nie może w dacie rozpoczęcia pełnienia funkcji oraz przez okres jej pełnienia: (i) prowadzić działalności gospodarczej lub innej zarobkowej o zakresie działalności osoby prawnej, do organów której jest powoływana, ani na rzecz innych osób, ani pośredniczyć w transakcjach gospodarczych innego podmiotu; (ii) być członkiem organu statutowego/kontrolnego osoby prawnej o takiej samej lub podobnej działalności; (iii) uczestniczyć w działalności spółki o takim samym lub podobnym przedmiocie działalności, jak zakres działalności osoby prawnej, do organów której jest powoływana, lub prowadzić na rzecz tej osoby prawnej działalności zarobkowej.	Większość członków organów spółek z udziałem państwa musi być niezależna. członkiem nie może być osoba, która m.in.: w momencie sprawowania funkcji lub 5 lat wstecz pełniła kierownicze funkcje wykonawcze w spółce, spółce zależnej lub spółce należącej do grupy; w ciągu ostatnich 5 lat otrzymywała duże wynagrodzenie od spółki, spółki zależnej lub spółki należącej do grupy, działając w innym charakterze niż członek rady dyrektorów; jest powiązana z akcjonariuszem większościowym; jest lub była w ciągu ostatnich 3 lat zatrudniona/jest lub była partnerem w spółce wybranej przez walne zgromadzenie jako audytor spółki; jest członkiem rady dyrektorów od ponad 12 lat lub jest blisko spokrewniona z osobami, które nie są niezależne wg powyższych kryteriów	Członkowie rad w spółkach z udziałem państwa powinni być niezależni a większość musi być niezależna. Nie mogą nimi być m.in. minister lub sekretarz stanu, członkowie parlamentu, urzędnicy służby cywilnej i inne osoby zajmujące stanowiska, które są służbowo podległe członkowi rządu. Członek niezależny a także jego bliscy nie mogą być pracownikiem lub członkiem zarządu spółki lub podmiotu z nią powiązanego (w tym w ciągu 5 ostatnich lat), otrzymywać wynagrodzenia od spółki lub podmiotu z nią powiązanego z tytułu innego niż wynagrodzenie członka rady nadzorczej, pozostawać w stosunkach biznesowych ze spółką lub podmiotem z nią powiązanym w ciągu roku przed nominowaniem do rady, posiadać co najmniej 10% akcji w spółce	Co najmniej 1/2 członków rady musi być członkami niezależnymi a w przypadku spółek zależnych 1/3 wszystkich członków. Kandydat nie może przez co najmniej rok wcześniej być urzędnikiem służby cywilnej lub pracownikiem spółki, spółek zależnych lub dominujących oraz powiązanej z nimi osoby prawnej; nie może być osobą bliską osoby zarządzającej spółką zależną lub dominującą w stosunku do spółki; nie ma znaczących powiązań biznesowych ze spółką, jej spółką zależną lub dominującą lub powiązaną osobą prawną. Kandydat nie był partnerem, członkiem organu kolegialnego lub pracownikiem audytora, który przeprowadza/ł audyty spółki; nie był członkiem organu kolegialnego spółki, jej spółki zależnej lub dominującej przez okres dłuższy niż 10 lat	Co najmniej 1/2 członków rady musi być niezależni a spełniać łącznie kryteria: (i) w okresie ostatnich 3 lat kandydat nie był członkiem rady, kontrolerem, pracownikiem, prokurentem lub osobą posiadającą prokurę, audytorem zewnętrznym danej spółki lub z nią powiązanej, ani pracownikiem w spółce pełniącym funkcje audytora zewnętrznego w spółce, w której pełni funkcję członka rady; (ii) członek rady lub członkowie jego rodziny (małżonek, dzieci, rodzice) nie otrzymują i w okresie ostatnich 3 lat nie otrzymywali wynagrodzenia od danej spółki lub spółki od niej zależnej, z wyjątkiem przypadku, gdy członek rady otrzymuje lub otrzymywał wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji członka rady i spełnia kryteria niezależnego członka rady nadzorczej; (iii) kandydat po wyborze na członka rady uzyskuje w danej spółce przychody wyłącznie z tytułu pełnienia funkcji członka

						<p>rady nadzorczej; (iv) członek nadzorczej lub członkowie jego rodziny nie dokonywali w ciągu ostatnich 3 lat transakcji o znacznej wartości bezpośrednio lub pośrednio, jako wspólnicy, akcjonariusze lub osoby zarządzające wyższego szczebla z daną spółką; (v) członek rady nie pełni funkcji członka zarządu lub funkcji kierowniczej w innej spółce, która zawiera transakcje o znacznej wartości ze spółką w radzie w której zasiada; (vi) w okresie ostatnich 3 lat członek rady nadzorczej nie był: a) urzędnikiem lub pracownikiem właściciela akcji lub podległej mu instytucji; b) członkiem zarządu spółki w holdingu właściciela udziałów kapitałowych lub zależnej od niego spółki lub podmiotu dominującego wobec niego; c) urzędnikiem administracji w rozumieniu ustawy o strukturze administracji państwowej przez okres dłuższy niż jeden rok</p>
	<p>Wszyscy członkowie organów zarządzających i kontrolnych są wybierani i mianowani po przeprowadzeniu konkursu</p>	<p>Ministerstwo przedkłada Komisji ds. Nominacji Personalnych kandydatury na członków w organach osoby prawnej z udziałem państwa, w tym w radach i publikuje na swojej stronie www informację o kandydacie,</p>		<p>W przypadku członka Parlamentu Europejskiego, Rady Stanu czy Trybunału Obrachunkowego rada nadzorcza bada czy członek zachowa niezależność i na tej podstawie przedstawiciel rządu zajmuje stanowisko o</p>		<p>Kandydaci wyłaniani są w drodze publicznej procedury zgłaszania.</p>

		którego proponuje. Komisja przeprowadza rozmowę z kandydatem, a następnie rekomenduje/nie rekomenduje daną osobę. Opinia nie jest wiążąca dla ministerstwa.		możliwości wyboru danej osoby do rady nadzorczej		
Synteza	Kryteria, procedury i gremia dokonujące selekcji oraz wyboru członków rad nadzorczych a także udział członków niezależnych w radach są zróżnicowane. Jednakże we wszystkich analizowanych krajach przywiązuje się duże znaczenie do tej kategorii członków zapewniając ich udział w radach nadzorczych.					
Organ nominacyjny	Agencja Przedsiębiorstw Publicznych i Kontroli, pełniąc funkcje koordynujące politykę państwa ds. p powołuje 9-cio osobowy Komitet Nominacyjny (3 mianowanych przez organ wykonujący prawa państwa, 3 pracowników Agencji, 3 niezależnych ekspertów)	Powołana ustawą Komisja ds. Nominacji Personalnych, jest organem doradczym rządu, a jej członkowie powoływani na 5 lat z możliwością powołania na kolejną kadencję i odwoływani przez rząd. Członkiem Komisji może być osoba fizyczna, która nie była karana, nie została wpisana do rejestru dłużników, ma pełną zdolność do czynności prawnych, ukończyła 30 lat, nie należy do partii politycznej ani ruchu politycznego oraz posiada 5-letnie doświadczenie w zakresie zarządzania osobami prawnymi, prawa, HR, audytu, ekonomii lub w zakresie finansów lub gospodarki.	Kwestie wyboru do rad dyrektorów spółek z większościowym udziałem państwa są dyskutowane przez rząd na podstawie informacji przekazanych przez właściwych ministrów po rozmowach z przewodniczącymi rad dyrektorów danych spółek	Proces nominacji nie jest ujednoczony i może różnić się w zależności od specyfiki spółki choć często leży w gestii komitetu nominacyjnego, który proponuje kandydatów do rady nadzorczej. Akcjonariusze lub członkowie głosują nad proponowanymi kandydatami podczas corocznego walnego zgromadzenia (AGM) lub innych zgromadzeń przewidzianych w statucie spółki. Wybór wymaga uzyskania większości głosów. Kadencje członków rad są często ograniczane do 4 lat bo rotacja zapewnia świeże postrzeżenie i przeciwdziała stagnacji. Udziałowcy lub członkowie rady w trybie głosowania z powodu poważnych nieprawidłowości lub niezdolności do pełnienia obowiązków.	Procedura wyboru niezależnych członków rady nadzorczej została określona w decyzji rządu o zatwierdzeniu opisu wyboru kandydatów do kolegialnych organów nadzorczych lub zarządzających spółek z udziałem państwa (tzw. wytyczne w sprawie nominacji)	Akcjonariusze przedsiębiorstw państwowych (głównie ministerstwa) organizują wybór członków rady nadzorczej na podstawie zatwierdzonych przez rząd procedur. Istnieje jednak pole do interpretacji, co prowadzi do różnych praktyk w różnych przedsiębiorstwach państwowych. W wyborach kandydatów do rad ustanawia się komitet ds. nominacji. W skład komitetu wchodzi, z prawem głosu, przedstawiciele akcjonariusza lub rady nadzorczej oraz niezależni eksperci, a także przedstawiciele wyznaczeni przez organ koordynujący. Kluczowe jest utworzenie Komitetu ds. nominacji, który bada sytuację firmy, poznaje jej strategię i identyfikuje odpowiednich kandydatów.
		Jeżeli ministerstwo powołuje kandydata na stanowisko pomimo negatywnej opinii Komisji, decyzję z wraz z uzasadnieniem przesyła przewodniczącemu Komisji	W spółkach z mniejszościowym udziałem minister wpływa na skład i profil kompetencyjny rady dyrektorów poprzez jej komitet nominacyjny, dialog z innymi		Agencja rekrutacyjna przedkłada komisji nominacyjnej listy kandydatów do rady. Komisja dokonuje wyboru najlepszej kandydatury, którą przedkłada następnie na	Dla przejrzystości procesu oceny, w skład komitetu nominacyjnego mogą wchodzić obserwatorzy z prawem głosu doradczego. Komitet składa się z osób posiadających

		ds. Nominacji Personalnych i publikuje ją na swojej stronie internetowej.	udziałowcami oraz w ramach walnego zgromadzenia		walnym zgromadzeniu. Komisja nominacyjna składa się z 5 członków zaproponowanych przez premiera, ministra wykonującego prawa własności w imieniu państwa, ministra gospodarki i innowacji oraz ministra finansów, a także przedstawiciela Centrum Koordynacji Zarządzania	doświadczenie w co najmniej jednym z następujących obszarów: (i) zarządzanie personelem, dobór i ocena kompetencji; (ii) zarządzanie spółkami kapitałowymi; (iii) doświadczenie w branży, w której spółka kapitałowa prowadzi działalność.
					Ministerstwo wykonujące prawa własności w imieniu państwa może zaprosić do komisji nominacyjnej ekspertów z innych instytucji, organów i organizacji	Niezależnym ekspertem lub obserwatorem może być osoba, która nie podlega poleceniom wspólnika, organu koordynującego lub rady spółki w rozumieniu prawa handlowego oraz ustawy o ustroju administracji państwowej i która pełni funkcje doradcy w sposób neutralny i niezależny
						Przy wyborze członków rady w spółce, której obrót netto w poprzednim roku sprawozdawczym przekroczył 21 mln EUR, a suma bilansowa przekroczyła 4 mln EUR, w procedurze nominacji dodatkowo uczestniczy konsultant ds. rekrutacji a w innych może być wykorzystywany.
Synteza	<p>W Czechach, Estonii, Francji czy Niemczech nie wyodrębniono w ustawodawstwie krajowym (federalnym) kategorii niezależnych członków rad nadzorczych w spółkach kapitałowych z udziałem państwa. W pozostałych analizowanych krajach kwestia niezależnych członków rad nadzorczych jest uregulowana koncepcyjnie lub ilościowo. W Czechach (gdzie nie sformalizowano udziału członków niezależnych) podobnie jak w Bułgarii, Danii, Holandii, Litwie i Łotwie, w celu transparentności procesu nominacyjnego, normatywnie uregulowano procedurę wyboru i powoływania członków a także wyraźnie określono kryteria dyskryminacyjne objęcia takich funkcji. W Danii i Niderlandach nie powołano specjalnych gremiów/instytucji zajmujących się procesem nominacyjnym. Przepisy analizowanych krajów pozwalają stwierdzić, że bezpośrednie lub pośrednie decyzje odnośnie procesu nominacyjnego, niezależnie od kryteriów ustawowych mają stosunkowo wysokie usytuowanie w hierarchii administracyjnej (bezpośrednia rola rządu lub odpowiedniego ministra). Na podkreślenie zasługuje także kwestia transparentności kryteriów, procedury i wyników nominacji.</p>					

<p>Liczebność rad nadzorczych</p>	<p>W przedsiębiorstwach publicznych sklasyfikowanych jako „duże”, rady nadzorcze składają się z co najmniej 5 członków</p>	<p>W spółkach s.r.o. (z o.o.) rada nadzorcza nie jest obowiązkowa a jeżeli jest to powinna liczyć przynajmniej 1 członka. W spółkach j.s.c. (s.a.) rada musi liczyć co najmniej trzech członków, chyba że statut spółki stanowi inaczej. Członek rady nadzorczej nie może być jednocześnie członkiem zarządu. Jeżeli spółka akcyjna zatrudnia ponad 500 pracowników, 1/3 miejsc w radzie nadzorczej jest wybierana przez pracowników spółki.</p>	<p>Brak bezpośrednich ograniczeń liczebności w ramach dwóch typów struktur zarządczych. Członkowie rady nadzorczej mają zazwyczaj limit wiekowy - 75 lat. W wyjątkowych przypadkach członek może zostać wybrany lub powołany do końca czwartego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia po ukończeniu 75 lat,</p>	<p>Poza ogólnymi przepisami kodeksu cywilnego w sprawie liczebności rad nadzorczych w spółkach kapitałowych statut spółki z udziałem państwa powinien określać minimalną i maksymalną liczbę członków. Państwo zaleca, aby spółki z udziałem państwa w ogólnym profilu, zawarły co spółka uważa za optymalną liczbę członków.</p>	<p>Rada nadzorcza składa się z co najmniej 3 członków, a maksymalnie 15. Do rady mogą zostać mianowani zarówno osoby fizyczne, jak i prawne. Rada wybiera przewodniczącego. Jednak dyrektor zarządzający (MD) i członkowie zarządu wykonawczego (EB) nie mogą zasiadać w radzie. W latach 2015-2021 w grupie 27 litewskich przedsiębiorstw państwowych wzrósł odsetek niezależnych członków z 13% do 61%.</p>	<p>Kodeks Ładu Korporacyjnego stosuje się do przedsiębiorstw, które mają rady nadzorcze. A w przypadku ich braku niektóre są wykonywane przez walne zgromadzenie i zarząd na podstawie porozumienia o ich wdrożeniu</p>
<p>Synteza</p>	<p>Liczebność rad nadzorczych jest bardzo zróżnicowana i waha się w przedziale od 1-go do 15-tu członków. Nie we wszystkich analizowanych krajach przedsiębiorstwa publiczne mają odmienne od ogólnych uregulowań. Często kwestię liczebności rady nadzorczej rozstrzygają statuty lub decyzje właścicieli. Ważne znaczenie ma specyfika działalności (rodzaj, skala, znaczenie etc.) stąd generalna reguła aby liczba członków nie była zbyt mała dla odpowiedniości kompetencyjnej z profilem przedsiębiorstwa a jednocześnie zbyt duża aby nie ograniczać sprawności funkcjonowania.</p>					
<p>Kwalifikacje kandydatów do rady nadzorczej</p>	<p>Członkowie organów spółek publicznych muszą posiadać różne kwalifikacje zawodowe i doświadczenie właściwe do szczególnego charakteru działalności przedsiębiorstwa w tym wykształcenie na określonych kierunkach studiów, które zapewniają kompetencje do profesjonalnego wykonywania obowiązków na danym stanowisku; doświadczenie zawodowe zapewniające umiejętności niezbędne do profesjonalnego wykonywania obowiązków w organie zarządzającym i nadzorczym; dobrą reputację; i inne cechy zawodowe zgodne ze specyfiką danego przedsiębiorstwa. W</p>	<p>Kluczowe aspektów kompetencji kandydata to: A) Obowiązki prawne i kwestie ESG: 2) Dyrektorzy muszą zapewnić zgodność z przepisami dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy, przepisami antydyskryminacyjnymi i zapobieganiem czynom przestępczym, takim jak przekupstwo i korupcja. 3) raportowanie zrównoważonego rozwoju (CSRD). B) Umiejętności i zdolności: 1) Zaangażowanie w naukę 2) Bycie na bieżąco z trendami branżowymi, przepisami i najlepszymi praktykami 3) Zarządzanie kryzysowe 4) Ocena wyników 5) Relacje z interesariuszami: 6) Innowacje: zachęcanie do kreatywności i adaptacji. 7) Wiedza prawna i dotycząca</p>	<p>Wybór członków rady musi odbywać się w oparciu o potwierdzone o kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie, które uważa się za przydatne do zarządzania daną spółką. Jednocześnie należy dążyć do tego, aby rada dyrektorów jako całość posiadała odpowiedni profil kompetencyjny, zapewniający w dłuższej perspektywie tworzenie wartości i realizację celów spółki. Skład rady powinien zapewniać różnorodność wiedzy eksperckiej, doświadczenia i kompetencji. Każdy członek rady nadzorczej powinien posiadać specjalistyczną wiedzę konieczną do wykonywania</p>	<p>Dyrektorzy mogą być osobami prawnymi lub fizycznymi. Dyrektorzy nie wykonawczy (w zarządach jedno-poziomowych) i dyrektorzy nadzorczy (w zarządach dwupoziomowych) muszą być osobami fizycznymi. Wymagania dotyczące miejsca zamieszkania nie są obowiązkowe, ale przepisy dotyczące podatku od nieruchomości często wymagają określonego odsetka rezydentów Holandii wśród dyrektorów. W przypadku „Qualifying companies” ograniczenia dotyczą mianowania dyrektorów na podstawie takich kryteriów jak: wartość aktywów, obrót i liczba pracowników. Co do umiejętności i zdolności: -</p>	<p>Kandydat na członka rady nadzorczej w spółce z udziałem państwa musi posiadać przede wszystkim: dyplom ukończenia studiów wyższych lub równoważny; nienaganną reputację; nie może być udziałowcem lub przedstawicielem spółki lub spółki z nią powiązanej. Szczególne wymagania dotyczące kandydatów określa ministerstwo wykonujące prawo własności w stosunku do spółki w imieniu państwa, uwzględniając potrzeby danej spółki oraz brakujące i pożądane kompetencje w składzie rady nadzorczej</p>	<p>Na członków zarządu lub rady nadzorczej nie może zostać powołana: i) osoba bez wyższego wykształcenia; ii) osoba, która była karana za przestępstwo umyślne bez zatarcia lub usunięcia skazania; iii) osoba, która w wyniku prawomocnego orzeczenia wydanego w postępowaniu karnym została pozbawiona prawa prowadzenia określonej działalności gospodarczej lub innej działalności zawodowej; iv) osoba, wobec której ogłoszono postępowanie upadłościowe; v) osoba, która jest lub która w okresie ostatnich 24 miesięcy do upływu ostatecznego terminu składania zgłoszeń w</p>

	zależności od ustalonych kryteriów wyboru, organ wykonujący prawa właścicielskie określa również odpowiednie wskaźniki ich spełnienia.	zgodności z prawem korporacyjnym i innymi regulacjami.	jego obowiązków, a także umiejętność oceny szerokiego zakresu ogólnego zarządzania	zaangażowanie w naukę, - bycie na bieżąco z trendami branżowymi, przepisami i najlepszymi praktykami. W kwestiach zarządzania kryzysowego: - skuteczne radzenie sobie z nieoczekiwanymi wyzwaniami. W sferze oceniania: - obiektywna ocena wyników firmy. Dla kryterium relacji z interesariuszami: - równoważenie interesów akcjonariuszy, pracowników i innych interesariuszy. Innowacje: - zachęcanie do kreatywności i adaptacji. Wreszcie w sferze prawa i zgodności: - zrozumienie prawa korporacyjnego i innych przepisów.		ramach publicznej procedury rekrutacji była funkcjonariuszem partii politycznej lub sojuszu partii politycznych, który realizuje zarządzanie partią lub sojuszem partii politycznych w tym podejmuje decyzje lub realizuje reprezentację w jej imieniu (np. członek zarządu, kierownik, prezes, przewodniczący, sekretarz generalny).
Synteza	Co do zasady członkowie rad nadzorczych powinni posiadać udokumentowane kompetencje zawodowe (w tym wiedzę, doświadczenie, predyspozycje) do wykonywania przypisanych obowiązków i zadań) przy czym ich zróżnicowanie powinno odpowiadać w pełni czy wypełniać profil działalności przedsiębiorstwa spółki. Dodatkowo bierze się pod uwagę dobrą reputację kandydatów (zarówno osobista jak i gospodarczą) wreszcie formuluje się niezbędny poziom wskaźników spełniania wymagań. Bywa, że wyklucza się z możliwości wyboru osoby będące w okresie poprzedzającym funkcjonariuszem partyjnym lub reprezentantem partii w managementcie. Podobnie jak w literaturze panuje chaos terminologiczny dotyczący delimitacji wiedzy, doświadczenia, kwalifikacji, postaw, kompetencji itp.					
Rozporz. UE 537/2014**	W Bułgarii, Chorwacji, na Litwie, w Rumunii i Słowenii, według danych Rady Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych (IESBA) z kwietnia 2023 r., spółki z udziałem państwa są jednostkami interesu publicznego, do których znajduje zastosowanie rozporządzenie (UE) 537/2014.					
Jawność wynagrodzeń członków rad nadzorczych i zarządów spółek z udziałem państwa	Przedsiębiorstwa. publiczne sporządzają okresowe sprawozdania finansowe, analizy i raporty dla organu wykonującego prawa własności w imieniu państwa oraz Agencji Przedsiębiorstw Publicznych i Kontroli, z info o członkach organów zarządzających/kontrolnych i ich wynagrodzeniach. „Duże” przedsiębiorstwa publiczne podlegają		W spółkach z udziałem państwa należy opracować politykę wynagrodzeń rady dyrektorów, która musi zostać zatwierdzona na walnym zgromadzeniu i opublikowana. Wysokość wynagrodzeń członków rady dyrektorów za lata ubiegłe musi być ujęta w raporcie rocznym.			Nie ma ujednoliconych zasad a spółka kapitałowa podmiotu publicznego i publiczno-prywatna spółka kapitałowa publikuje - stale, z niezbędnymi aktualizacjami - na swojej stronie internetowej (w przypadku jej braku - na stronie internetowej właściciela) informacje dotyczące zasad polityki wynagrodzeń oraz informacje o wynagrodzeniach

	zaostrzonym wymogom. Muszą prowadzić stronę internetową z info m.in. na temat kwalifikacji członków organów zarządzających i kontrolnych, sposobu ich powoływania oraz wynagrodzenia. Ponadto Agencja publikuje info na swojej stronie www i przygotowuje roczne zbiorcze sprawozdanie dotyczące przedsiębiorstw publicznych. Roczny raport jest przedkładany Radzie Ministrów do zatwierdzenia (do 31.10 r+1) i parlamentowi.					poszczególnych członków zarządu i rady nadzorczej.
Synteza	Rozwiązania dotyczące wynagrodzeń w radach nadzorczych generalnie cechuje transparentność z upublicznianiem (www; publikacje raportów) nazwisk członków i ich wynagrodzeń. Niekiedy informacje dotyczące przedsiębiorstw publicznych są raportowane, analizowane i publikowane przez wyspecjalizowane agencje publiczne z różną częstotliwością (nawet kwartalnie) a syntetyczne raporty są przedkładane do zatwierdzenia rządowi a nawet parlamentowi.					
Zakaz wpłat na partie polityczne***	Nie ma powszechnie obowiązujących przepisów czy nawet dominującej praktyki normatywnej w analizowanych krajach, wprost czy też bezpośrednio wykluczających możliwość dokonywania wpłat na rzecz partii politycznych lub komitetów wyborczych przez osoby fizyczne wchodzące w skład organów zarządzających i nadzorujących w spółkach z udziałem państwa					

a) – jeżeli nie zaznaczono inaczej w danym analizowanym aspekcie nie zidentyfikowano odrębnej regulacji dla przedsiębiorstw publicznych lub dla spółek z udziałem państwa (state-owned enterprises - SOE)

* - powoływanie niezależnych członków rad nadzorczych w spółkach z udziałem państwa i organy powołujące

** - objęcie spółek z udziałem państwa przepisami rozporządzenia (UE) 537/2014;

*** - Takich zakazów nie ma także w Estonii, we Francji czy Niemczech choć w tych ostatnich partie polityczne mogą przyjmować darowizny, jednak zgodnie z § 25 ust. (2), pkt 7 ustawy o partiach politycznych możliwość ta nie dotyczy sytuacji, gdy darowizny takie są przekazane partii w oczekiwaniu na określoną korzyść gospodarczą lub polityczną lub w zamian za taką korzyść